

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

**Stručni skup: „KAKO SPROVESTI ZELENU JAVNU NABAVKU
GRAFIČKOG I KANCELARIJSKOG PAPIRA“
5. 10. 2021. god.**

Virtuelna baza znanja o ZeJN

Događaj se realizuje u okviru projekta „Virtuelna baza znanja o zelenim javnim nabavkama u Srbiji“ koji se realizuje uz finansijsku podršku Balkanskog fonda za demokratiju, projekat nemačkog Maršal Fonda SAD i Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu, a koji sprovodi ALHem.

ZELENE JAVNE NABAVKE (ZeJN)

Definicija¹

„Proces u kojem javni sektor/naručioc nastoje da nabave
DOBRA, USLUGE I RADOVE
sa smanjenim uticajem na životnu sredinu kroz celokupan
životni ciklus,
u odnosu na dobra, usluge i radove sa **ISTOM** primarnom
FUNKCIJOM, a koji bi inače bili nabavljeni.“

DOBROVOLJNI INSTRUMENT- za sada

The European Green Deal (2019) – „The Commission will propose further legislation and guidance on green public purchasing“.

¹U okviru dokumenta EU "Javne nabavke za bolje okruženje, saopštenje Evropske komisije „[Public procurement for a better environment](#)“, b.r. COM (2008) 400, 2008.

Učinci nabavke –

svaki proizvod koji kupimo ima veliki uticaj na životnu sredinu tokom celog životnog ciklusa

Lanac nabavke

- Potrošnja **sirovina**
- Upotreba **energije/vode**, emisije i (opasan) **otpad** iz industrijske obrade i prevoza

Upotreba

- Potrošnja **energije/vode**
- Stvaranje **otpada i emisije**
- Upotreba **potrošnog materijala** (npr. papir, tinta)

Odlaganje

- Stvaranje **otpada**
- Štetne **emisije**
- Nove potencijalne sirovine

Slajd preuzet iz Priručnika Evropske komisije koji je razvila mreža ICLEI-Lokalne vlasti za održivost, 2019.
https://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm

Koristi od primene zelenih nabavki

Povoljni uticaji na
životnu sredinu

- Očuvanje i ušteda prirodnih resursa
- Ušteda energije i povećanje energetske efikasnosti
- Smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte
- Prevencija ili smanjenje zagađenja i stvaranja otpada
- Smanjenje upotrebe štetnih hemikalija
- ZAŠTITA ZDRAVLJA

Društvena korist

- Pобољшanje kvaliteta života građana
- Pokretanje pozitivnih promena u društvu
- Zaštita javnog interesa

Ekonomska korist

- Dugoročno, štede novac i resurse (LCC)
- Podsticanje industrije na inovacije i zelene tehnologije i proizvode
- Podsticanje cirkularne ekonomije
- Stvaranje društveno-odgovornog imidža kompanija

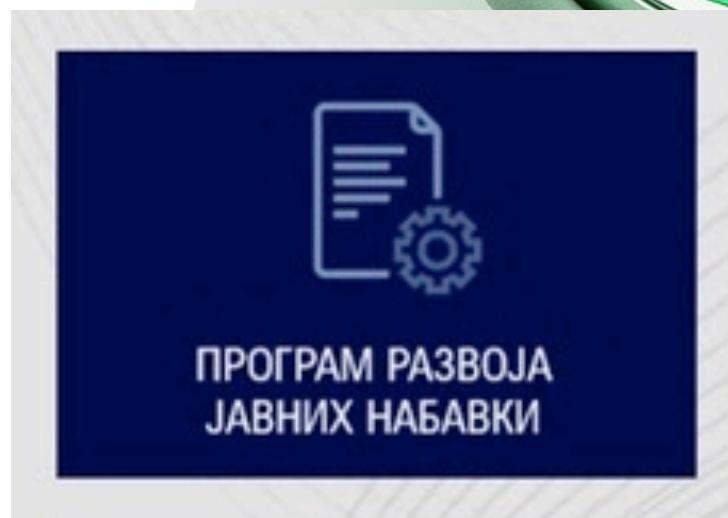
Politička korist

- Fokus na „ozelenjavanju“ nabavke proizvoda i usluga rezultira pozitivnom percepcijom donosioca odluka u javnom sektoru od strane građana
- Briga za kvalitet života građana
- pokretačka snaga društvenih procesa i podsticaj naručiocima

I da bi se ovi
kriterijumi primenili
u Srbiji...

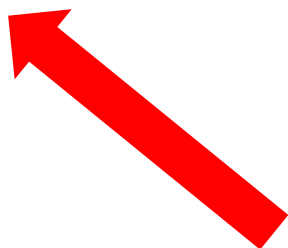
...mi imamo

... i u Programu

ПРОГРАМ
РАЗВОЈА ЈАВНИХ НАБАВКИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ЗА ПЕРИОД 2019 - 2023. ГОДИНЕ

1. УВОД

Имајући у виду да се

Република Србија налази у процесу приступања Европској
полазне основе

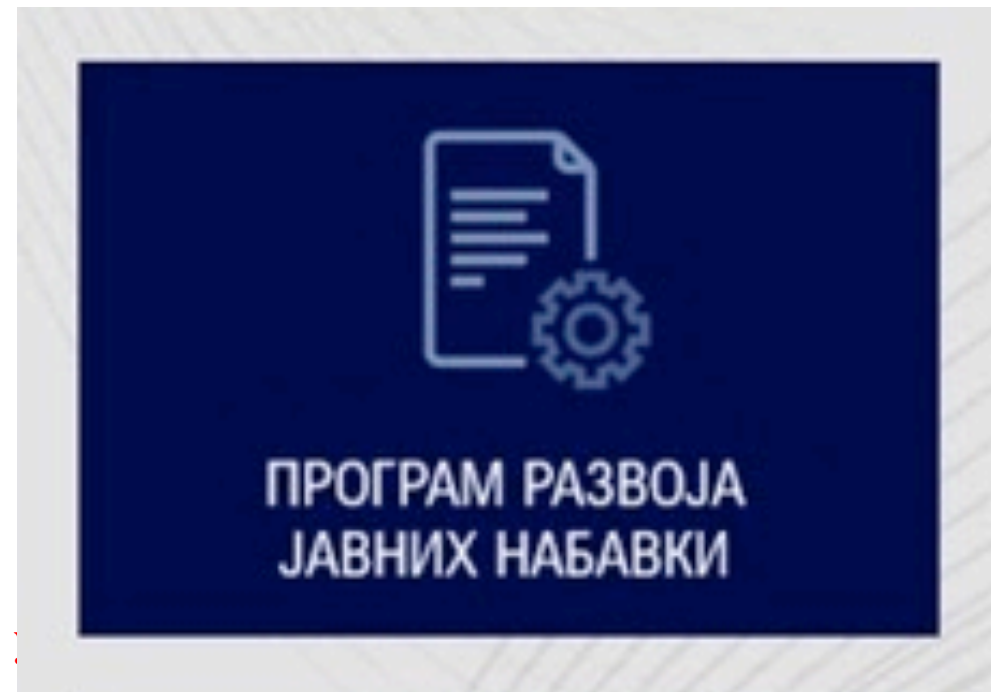
модернизације система јавних набавки

базираће се на

приоритетима јавних набавки које је **Европска унија** утврдила својом
Стратегијом јавних набавки.

То су:

- **осигуравање ширег прихватања** иновативних, **зелених** и друштвених набавки,
- професионализација јавних купаца,
- повећање приступа тржиштима набавки,
- побољшање транспарентности, интегритета и доступности података,
- повећање дигиталне трансформације набавки,
- сарадња за заједничке набавке.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

3.4. Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновација

Новим ЗЈН, као и важећим ЗЈН, омогућава се

куповина добара, услуга и радова који обухватају **еколошке и енергетске спецификације**, као и омогућено одређивање елемената уговора који се односе на еколошке предности, енергетску ефикасност и укупне трошкове.

Такође, новим ЗЈН биће прописана и **забрана учешћа привредних субјеката који су привредни субјект у одређеном претходном периоду**.

Новим ЗЈН предвиђа се **области заштите животне средине** уговора о јавној набавци **поштују обавезе у области заштите животне средине** и **државног права везаног за заштиту животне средине...**

I navedeno da zakon omogućava primenu
ZELENIH JAVNIH NABAVKI

Поред директних мера којима се спроводе циљеви политике заштите животне средине, **држава може и индиректно, преко јавних набавки**, да допринесе реализацији тих циљева, те се због тога **све већи значај даје „зеленим“ јавним набавкама.**

ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

Novi Zakon o javnim nabavkama

("Sl. glasnik RS", br. 91/2019)

„Službeni glasnik RS“, br. 91/19 usvojen 24.12.2019. godine, u primeni od 1.07.2020.

Čl.99, 102 (TS); 132, 134 (KDU); 127 (EMAS, standardi)

Novine: veći fokus na životnom ciklusu proizvoda, trošak životnog ciklusa, uključivanje ekoloških karakteristika u tehničke specifikacije predmeta nabavke, standardi, EMAS, označavanje, inovacija i sl.).

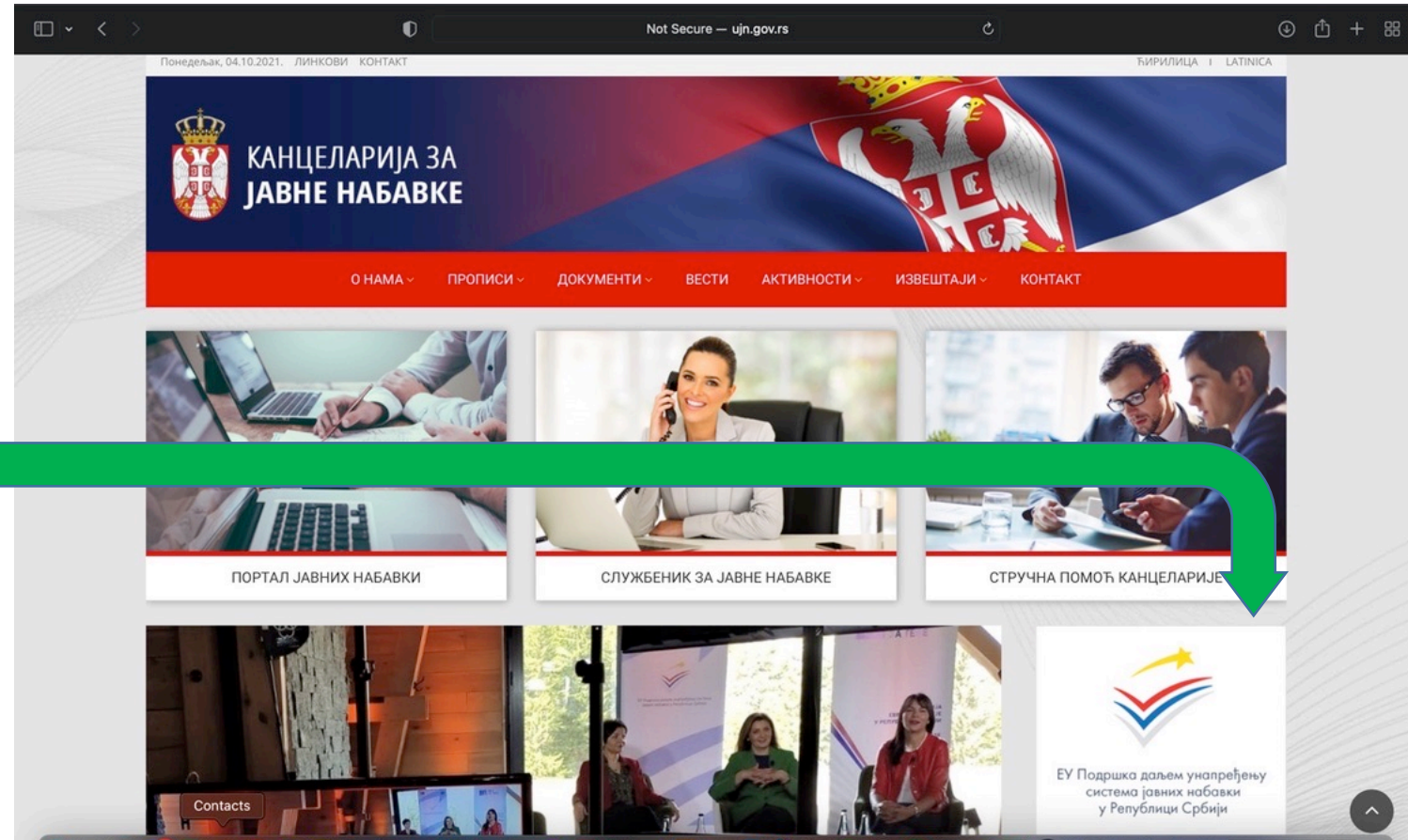
Baziran na EU Direktivama (2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU)

EU podrška daljem unapređivanju sistema javnih nabavki u Srbiji

SMERNICE ZA ZELENE JAVNE NABAVKE KAKO U JAVNIM NABAVKAMA PRIMENITI EKOLOŠKE ASPEKTE

Decembar 2019. godine, Beograd

Za sadržinu ovog dokumenta isključivo su odgovorni Uprava za javne nabavke i konzorcijum predvođen GIZ International Services i ta sadržina nipošto ne izražava zvanične stavove Evropske unije.

Понедељак, 04.10.2021. | ЛИНКОВИ | КОНТАКТ

БИРИЛИЦА | LATINICA

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА
ЈАВНЕ НАБАВКЕ

О НАМА | ПРОПИСИ | ДОКУМЕНТИ | ВЕСТИ | АКТИВНОСТИ | ИЗВЕШТАЈИ | КОНТАКТ

ПОРТАЛ ЈАВНИХ НАБАВКИ

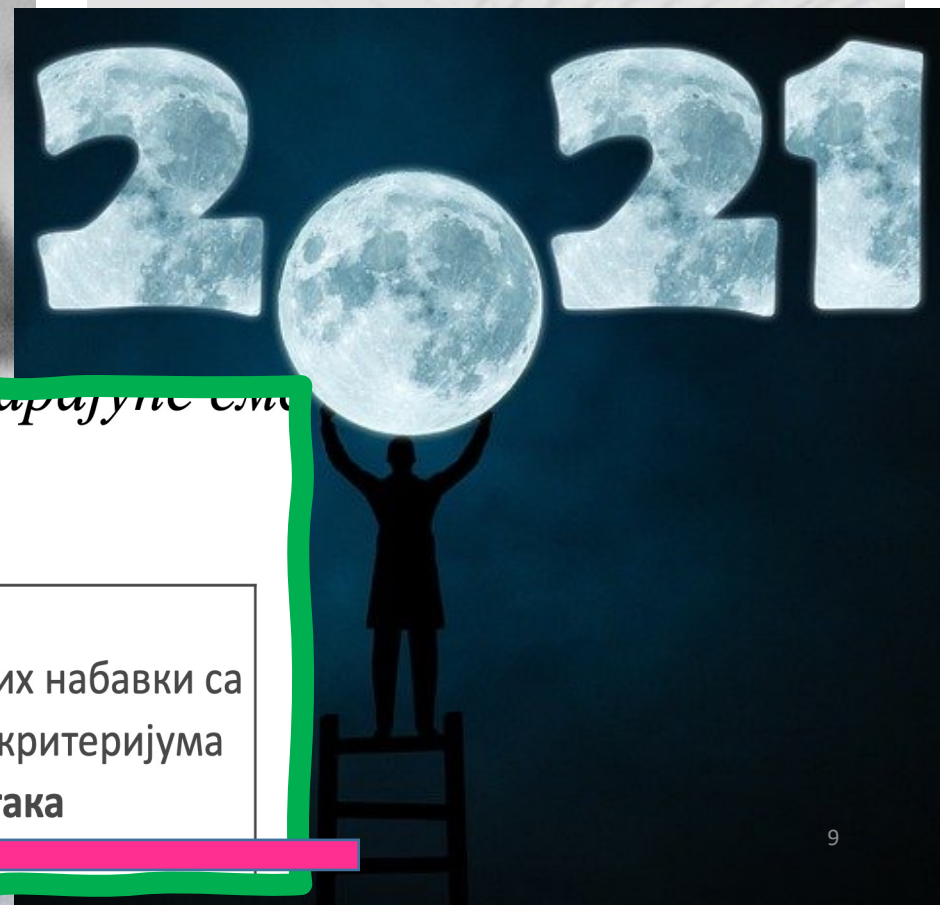
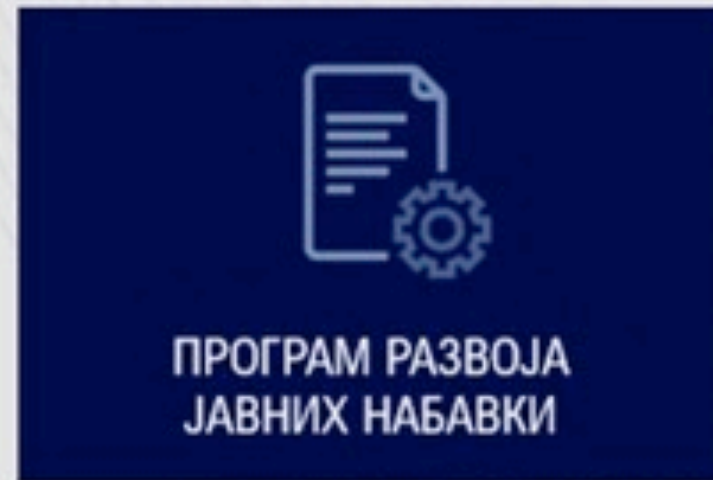
СЛУЖБЕНИК ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

СТРУЧНА ПОМОЋ КАНЦЕЛАРИЈЕ

Contacts

ЕУ Подршка даљем унапређењу
система јавних набавки
у Републици Србији

ПРОГРАМ
РАЗВОЈА ЈАВНИХ НАБАВКИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ЗА ПЕРИОД 2019 - 2023. ГОДИНЕ

е броја зелених јавних набавки и обављајуће ст

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА 2021. ГОДИНУ

4) <u>Промовисање и подстицање еколошког и социјалниг аспекта у јавним набавкама и иновацијама</u>	Показатељ исхода: Број спроведених јавних набавки са применом еколошких критеријума ПВ (2020) –нема података ПВ (2021)- 5
--	--

I na čemu moramo dalje da radimo

EU GPP kriterijumi

https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Environment

Home > Green Public Procurement >

- Green Public Procurement
- News and Events
- About GPP
- GPP Criteria
 - Background and approach
 - EU GPP Criteria
 - Process for setting criteria
 - Criteria development workplan
- GPP Good Practice
- Legal Framework
- Policy Framework
- GPP Advisory Group
- National Action Plans

EU GPP criteria

The EU GPP criteria are developed to facilitate the inclusion of green requirements in public tender documents. While the adopted EU GPP criteria aim to reach a good balance between environmental performance, cost considerations, market availability and ease of verification, procuring authorities may choose, according to their needs and ambition level, to include all or only certain requirements in their tender documents.

Cleaning products and services

- Technical background report

- EU GPP criteria (published in 2018)

NEW Computers, monitors, tablets and smartphones

- EU GPP criteria (published in 2021)

Cleaning products and services

- Technical background report
- EU GPP criteria (published in 2018)

bg cs es da de et el en fr fi it it
lv hr hu mt nl pl pt ro sk sl sv

NEW Computers, monitors, tablets and smartphones

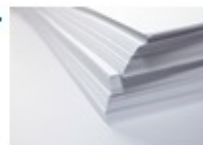
- EU GPP criteria (published in 2021)

Copying and graphic paper

- Technical background report
- EU GPP criteria (published in 2008)

bg cs es da de et el en fr it it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl fi sv

Data centres, server rooms and cloud services

- Technical background report
- EU GPP criteria (published in 2020)

bg cs da de el en es et fi fr ga hr
hu it it lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Electrical and Electronic Equipment used in the Health Care Sector

- Technical Background Report
- EU GPP criteria (published in 2014)

bg cs es da de et el en fr hr it it
lv hu mt nl pl pt ro sk sl fi sv

Electricity

- Technical background report
- EU GPP criteria (published in 2012)

bg cs es da de et el en fr it it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl fi sv

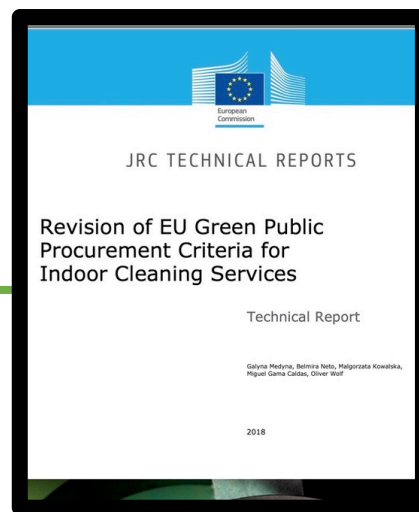
Food Catering services and vending machines

Furniture

- Technical background

Svrha kriterijuma

- Da opiše **kriterijume za ZeJN za različite proizvode** u toku postupka javnih nabavki
- Namenjen ključnim učesnicima u postupku javnih nabavki (naručiocima i ponuđačima), ali i ostalim zainteresovanim stranama (potrošači, proizvođači, organizacije koje žele da unaprede postupke svoje nabavke, itd).

Sadržaj

Vodič kroz kriterijume za ZeJN

Kriterijumi za usluge čišćenja zatvorenih prostora i sredstva za čišćenje

UVOD

1. PODRUČJE PRIMENE

2. KLJUČNI UTICAJI NA ŽIVOTNU SREDINU

3. USLUGE ČIŠĆENJA ZATVORENIH PROSTORA I SREDSTVA ZA ČIŠĆENJE-KRITERIJUMI ZA ZeJN

- 3.1. Predmet javne nabavke i kriterijumi za izbor (KI)
- 3.2. Tehničke specifikacije (TS) i Kriterijumi za dodelu ugovora (KD)
- 3.3. Odredbe o izvršenju ugovora

4. TROŠKOVI ŽIVOTNOG CIKLUSA

PAPIR

ČIŠĆENJE

NAMEŠTAJ

RAČUNARI

BOJE I LAKOVI

- Vodič kroz kriterijume za zelene javne nabavke koji je baziran na EU kriterijumima za zelene javne nabavke (EU GPP criteria) i tehničkim specifikacijama za šest grupa proizvoda

- Grafički papir i papir za fotokopiranje
- Usluge i sredstva za čišćenje u zatvorenom prostoru i javnim površinama
- Boje i lakovi
- Nameštaj
- IT oprema

ENVIRONMENT

European Commission

European Commission > Environment > Green Public Procurement > Criteria >

Home About us Policies Funding Legal compliance News & outreach

Green Public Procurement

News and Events

About GPP

GPP Criteria

Background and approach

EU GPP Criteria

Process for setting criteria

Criteria development workplan

GPP Good Practice

Legal Framework

Policy Framework

GPP Advisory Group

National Action Plans

GPP Projects and Toolkit

EU GPP criteria

The EU GPP criteria are developed to facilitate the inclusion of green requirements in public tender documents. While the adopted EU GPP criteria aim to reach a good balance between environmental performance, cost considerations, market availability and ease of verification, procuring authorities may choose, according to their needs and ambition level, to include all or only certain requirements in their tender documents.

- NEW Cleaning products and services**
 - Technical background report
 - EU GPP criteria (published in 2018)
- Computer and monitors**
 - Technical Background Report
 - EU GPP criteria (published in 2016)
- Copying and graphic paper**
 - Technical background report
 - EU GPP criteria (published in 2008)
- Electrical and Electronic Equipment used in the Health Care Sector**
 - Technical Background Report
 - EU GPP criteria (published in 2014)

Vodič kroz kriterijume za zelene javne nabavke

VODIČ

kroz kriterijume za zelene javne nabavke

UVODNI DEO

Oktober, 2019. Godine

This project is financially supported by the Royal Norwegian Embassy in Belgrade [https://www.ambassade.no/en/veitlik/](https://www.ambassade.no/en/veitlik)
Београдска амбасада Норвешке Краљевине Норвешке • <https://www.ambassade.no/en/veitlik/>

Dve grupe kriterijuma

Obaveznost kriterijuma?

Osnovni -odnose se na najznačajnije uticaje na životnu sredinu i osmišljeni su da se koriste uz **minimalne dodatne provere** ili **povećanje troškova** (eng. *Core criteria*)

Sveobuhvatni kriterijumi - za najbolje performanse, međutim – tehnički veoma složeni - **zahtevaju dodatni napor, znanje i vreme** (eng. *Comprehensive criteria*)

- **Kriterijumi** – služe kao smernice za naručioce; na naručiocima je na koji način i u kojoj meri će primeniti koje kriterijume

- **Osnovni ili sveobuhvatni kriterijumi**
– Odluka je na naručiocima

ALI ne samo na pojedinačnim naručiocima

Preporučeni kriterijumi EU za ZeJN mogu biti tehnički dosta kompleksni

2003 Evropska komisija u okviru politike za proizvode [Communication on Integrated Product Policy](#)

PODSTIČE zemlje članice da sačine

NACIONALNI PLAN AKTIVNOSTI

za **"ozelenjavanje"** javnih nabavki.

 Translate this page

Environment

Home > Green Public Procurement >

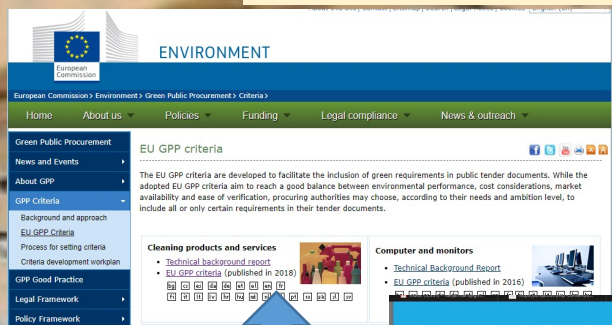
Sačinjeni nacionalni akcioni planovi

The following table summarises the status of the NAPs as of March 2021.

National Action Plan or equivalent document adopted	22: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden
No existing NAP	5: Estonia, Greece, Hungary, Luxembourg, Romania

Procena uticaja na životnu sredinu i ekonomiju za uvođenje novih kriterijuma ZeJN sprovedena je na nivou EU i u Malti.

ZA SVAKI PROIZVOD ODREDITI KOJE KRITERIJUME JE REALNO ISPUNITI

Ograničio na usvajanje **većine osnovnih kriterijuma** NE na **sveobuhvatne kriterijume**

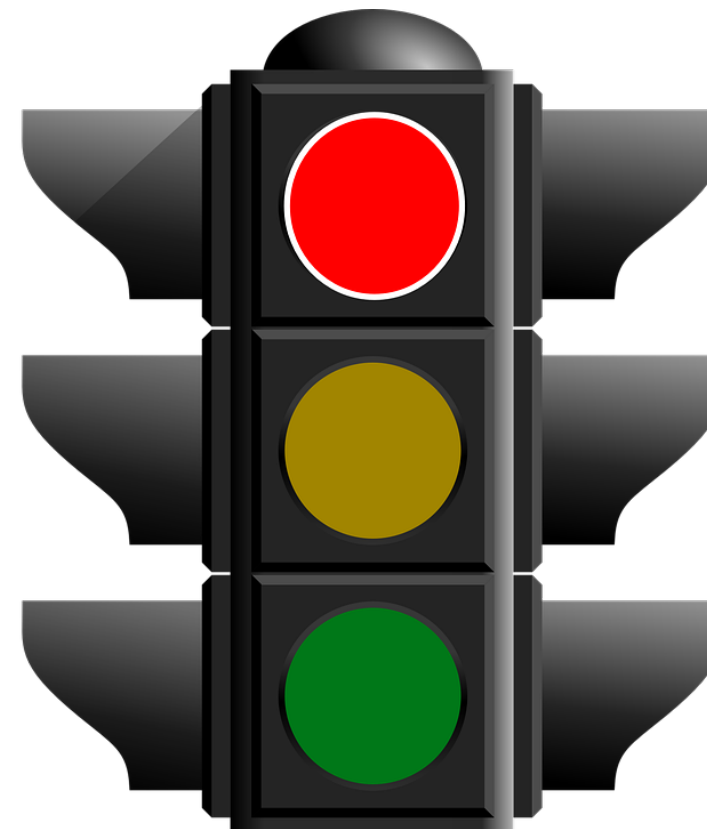

manje administrativnih zahteva

Water efficiency	
1. Full flush volume	●
2. Water saving	●
3. Flush volume adjustment	●
Product performance	

1. Flushing system requirements	●
2. Flush performance	●
3. Product longevity	●
4. Installation instructions/user information	●

Table 3-GPP core criteria for toilets and urinals

Crvena - EU predloženu tehničku specifikaciju teško primeniti u lokalnom kontekstu

Žuta –EU predloženi kriterijum predviđen da se sprovede u bliskoj budućnosti, ali konsultacije i studije su još uvek u procesu,

Zelena- izvodljivo sprovesti tehničku specifikaciju na Malti.

Slovenački primer

Slovenija

Pohištvo

Slika 1: Obnova OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, DE Adamičeva¹

Primeri okoljskih zahtev in meril

Verzija 2.0
Januar 2020

¹ Vir slike: <https://www.grosuplje.si/obnova/119474>

Ne postoji u važećim EU kriterijumima

Adhezivi ali lepila, ki se uporabljajo pri sestavljanju pohištva, ne smejo vsebovati več kot 10 % hlapnih organskih spojin.

Način dokazovanja

Ponudnik mora k ponudbi priložiti:

- izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali
- seznam vseh adhezivov ali lepil, ki so bili uporabljeni pri proizvodnji pohištva, varnostni list proizvoda ali enakovreden dokument in tehnično dokumentacijo proizvajalca, v kateri je navedena količina hlapnih organskih spojin, ki dokazujejo skladnost z navedenimi merili ali
- ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene.

Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.

Pristup B- nabavka novog nameštaja

	Kriterijum	Tehnička specifikacija		Kriterijumi za dodelu ugovora	
		opšti	sveobuhvatni	opšti	sveobuhvatni
TS-1	Nabavka posečenog drveća iz legalnih izvora za proizvodnju nameštaja	x	x		
TS-2	Emisija formaldehida iz ploča na bazi drveta	x	x (različiti)	x	x (različiti)
TS-3	Ograničenja koja se tiču premaza		x		
TS-4	Ograničenja koja se odnose na metale		x		
TS-5	REACH Supstance koje izazivaju zabrinutost sa Liste kandidata	x	x (različiti)		
TS-6	Izdržljivi materijal za tapaciranje nameštaja		x		
TS-7	Sredstva za ekspaniranje	x	x		
TS-8	Pogodnost za upotrebu	x	x		
TS-9	Dizajn koji omogućava rasklapanje i popravku	x	x		
TS-10	Garancija za proizvod i rezervni delovi	x	x (različiti)		
KD-1	Emisija formaldehida iz ploča na bazi drveta			x	x (različiti)
KD-2	Obeležavanje plastike			x	x
KD-3	Tapacirane presvlake sa niskom sadržajem ostataka hemikalija				x
KD-4	Nameštaj sa niskom emisijom VOC (isparljivih organskih jedinjenja)				x
KD-5	Produženi period garancije			x	x
KD-6	Materijali za punjenje sa niskim sadržajem ostataka hemikalija				x
KD-7	Materijali za punjenje sa niskom emisijom VOC				x

Smatra se sveobuhvatnim kriterijom prema važećim EU kriterijumima

Plastični deli s težio enako ali većjo od 50 g morajo biti označeni s standardom za recikliranje ISO 11469 ali enakovrednim standardom in ne smejo vsebovati dodatkov materialov, ki lahko ovirajo recikliranje.

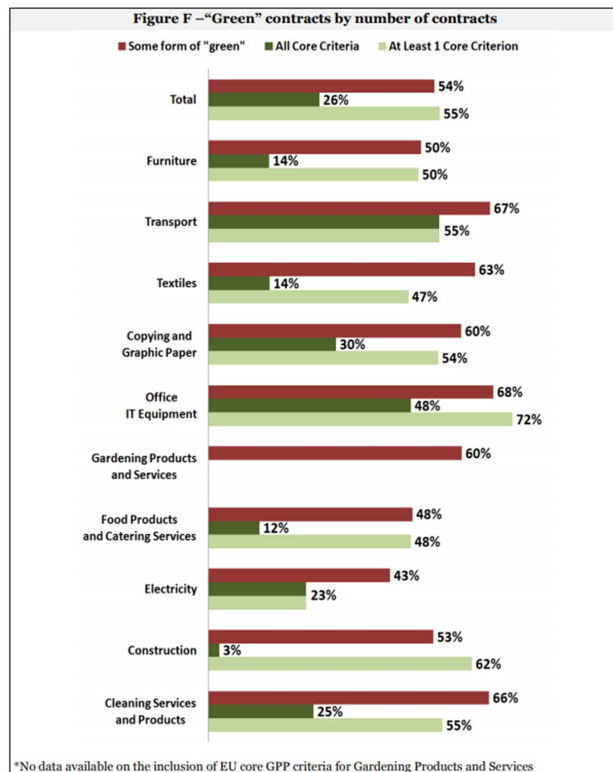
Način dokazovanja:

Ponudnik mora k ponudbi priložiti:

- izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali
- seznam plastičnih delov, ki so sestavni del pohištva, z navedbo njihove teže in potrdilo o izpolnjevanju zahtev standarda SIST EN ISO 11469, ali
- potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali
- tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene, ali

– ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.

Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.

MJERE I AKTIVNOSTI ZA OZELENJAVANJE JAVNE NABAVE

U razdoblju od 2015. do 2017. godine, naglasak će biti na **integriranju osnovnih mjerila ZeJN** u postupke javne nabave, pogotovo u postupke nabave onih proizvoda koji su u ovom NAP ZeJN definirani **kao** **prioritetne skupine:**

papir za ispis i kopiranje,

motorna vozila,

električna energija,

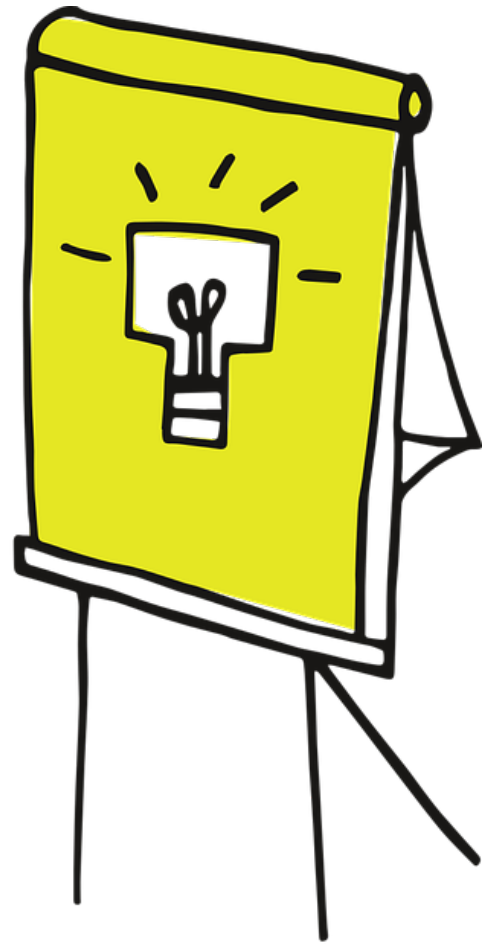
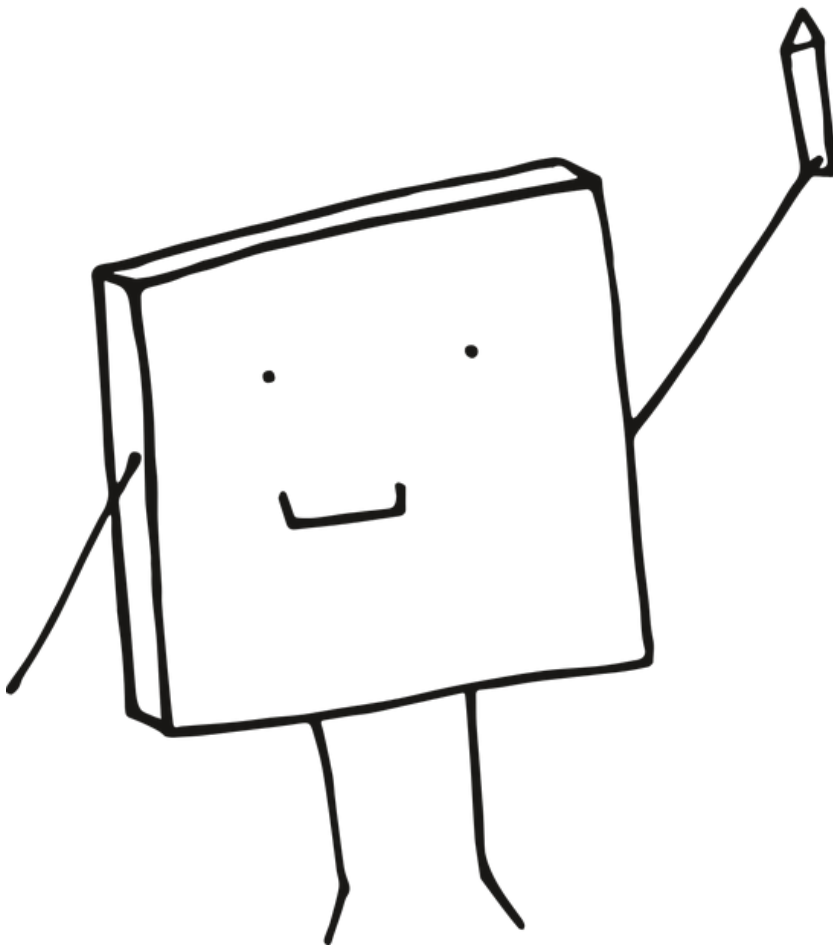
usluge čišćenja,

telekomunikacijske usluge i usluge mobilne telefonije zajedno s uređajima,

uredska i informatička oprema.

Obuke

ПРОГРАМ РАЗВОЈА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

4.4. Јачање административних капацитета и едукација

Предуслов за испуњење општег и посебних циљева **јесте јачање ст** учесника у систему јавних набавки.

Обуке, семинари **биће посебно интензивни** у периоду припреме за примену новог ЗЈН

I planirano povećanje znanja za sve novine... i ZeJN

периоду, институције од значаја за систем јавних набавки, а пре свега УЈН, наставиће и ручно усавршавање својих запослених у циљу бољег упознавања са *acquis communautaire*, **добром праксом држава Европске уније**, као и са одлукама Суда правде Европске уније.

За **понуђаче** ће се организовати обуке, у сарадњи са **Привредном комором Србије** и регионалним привредним коморама, **прилагођене њиховим стварним потребама.**

ПРОГРАМ РАЗВОЈА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

наставак...4.4. Јачање **административних капацитета и едукација**

УЈН ће наставити да припрема **МОДЕЛЕ**, **упутства**, **смернице** и **друге алате** намењене лицима која се баве спровођењем поступака јавних набавки.

У циљу успешне примене зелених јавних набавки, биће **израђена анализа и препорука за повећање броја **зелених** јавних набавки и одговарајуће смернице.**

Tokom prve godine primene održano je oko **16 obuka / 600 zainteresovanih strana.**

Ovi seminari su **svest** o prednostima ZeJN podigne **na potpuno novi nivo.**

Obuka i stalni kursevi za dopunu znanja

NAP 2019-2025

U svetlu prethodnog, ispostavilo se da, uprkos tome što ga je obuke organizovne ad hoc tokom sprovođenja prvog NAP-a postoji potreba za uspostavljanjem **stalnog programa obuke za sve koji su uključeni u nabavke.**

NAP se stoga zalaže za **izrada strategije obuke**, a ne za jednokratne kurseve, koji bi se posebno odnosili na različite zainteresovane strane

Pravilnikom o izobrazbi u području javne nabave propisano je na koji način se priprema i provodi **izobrazba** u području javne nabave te koje je uvjete potrebno zadovoljiti za izdavanje i obnavljanje certifikata u području javne nabave. Specijalistički program izobrazbe u području javne nabave sastoji se od **Programa izobrazbe** i **ispita** temeljem kojeg se stječe certifikat u području javne nabave na **rok** od **3** godine. Pravilnikom je također propisano da je jedna od **obveznih tema** u nastavnom programu Programa izobrazbe „**Održiva javna nabava**“, koja uključuje informacije o zelenoj javnoj nabavi.

3.2. Program usavršavanja provoditelja postupaka javne nabave o ZeJN

U svrhu razvijanja kapaciteta neposrednih provoditelja postupaka javne nabave potrebno je osmisлити Program usavršavanja na temu kako koristiti mjerila ZeJN i kako ih se može integrirati u redovite postupke javne nabave kroz izradu dokumentacije za nadmetanje. Cilj je da obveznici primjene ZJN i izravni provoditelji postupaka prođu dodatno usavršavanje o ZeJN. Usavršavanju mogu pristupiti samo one osobe koje posjeduju važeći certifikat u području javne nabave. Usavršavanje trebaju proći i stručne osobe koje izvode nastavni program izobrazbe iz područja javne nabave (primjerice trening trenera) kako bi unaprijedili svoje znanje i kako bi na što kvalitetniji način prenijeli to znanje polaznicima Programa izobrazbe u području javne nabave i polaznicima Programa usavršavanja. Usavršavanje bi trebale proći posebice one stručne osobe koje izvode teme iz nastavnog programa kao što su: Dokumentacija za nadmetanje – s prikazom na praktičnim primjerima (Oblik i sadržaj, Tehničke specifikacije, Kriteriji za odabir ponude) te Održiva javna nabava (opće upravljanje nabavom, ustrojstvo javne nabave kod naručitelja, zelena nabava).

Program usavršavanja se može provoditi putem radionica koje će uključivati teoriju i vježbe (primjeri dobre prakse). Dodatno se može izraditi i webinar za e-učenje. Prije toga potrebno je izraditi sadržaj Programa usavršavanja koji treba biti odobren od tijela nadležnog za sustav javne nabave sukladno Pravilniku. U Tablici 3.2. nalazi se prijedlog sadržaja Programa usavršavanja.

Tablica 3.2. Prijedlog sadržaja Programa usavršavanja na temu ZeJN

Sadržaj programa	
• Uvod u zelenu javnu nabavu	
• Istraživanje tržišta	
• Rizici u zelenoj javnoj nabavi	
• Zelena dokumentacija za nadmetanje i specifikacija „zelenog“ predmeta nabave	
• Eko-oznake u javnoj nabavi	
• Zelena mjerila za odabir najpovoljnijeg ponuditelja	
• Izračun životnog troška proizvoda i usluga	
• Ugovor o javnoj nabavi i praćenje njegova izvršenja	
• Praktični primjeri i vježbe	26
• Politika Europske komisije o <u>ZeJN</u> i EU mjerila <u>ZeJN</u>	

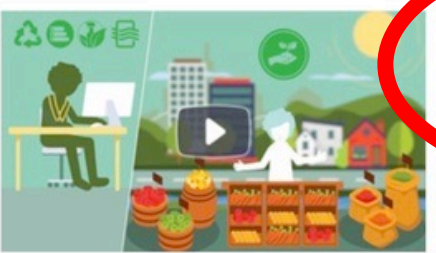

EU u pošteno i prosperitetno društvo s modernim resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom. Planom je ZeJN prepoznata kao važan instrument koji će doprinijeti ostvarenju zadanih ciljeva.
Europski zeleni plan je dostupan [ovdje](#).

VODIMO VAS KORAK PO KORAK DO ZELENE NABAVE!

Video tutorijali kako provesti zelenu nabavu za:

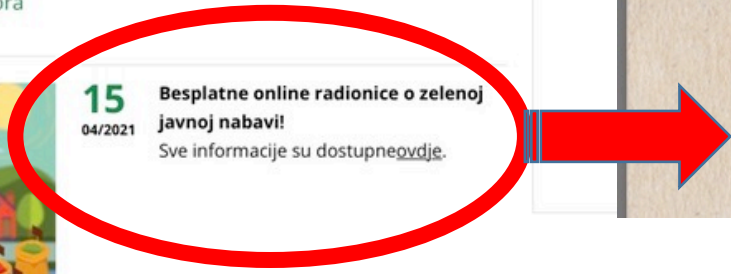
- Papir za ispis i kopiranje
- Cestovni promet
- Usluge čišćenja zatvorenih prostora

NOVOSTI I OBJAVE

31
05/2021
Vlada Republike Hrvatske bira zeleno!
Odluka Vlade Republike Hrvatske o zelenoj javnoj nabavi u postupcima središnje javne nabave (NN 49/2021) dostupna je [ovdje](#).

15
04/2021
Besplatne online radionice o zelenoj javnoj nabavi!
Sve informacije su dostupne [ovdje](#).

Poštovani korisnici Elektroničkog oglasnika javne nabave RH,

Narodne novine d.d. provode projekt usavršavanja o zelenoj javnoj nabavi **putem besplatnih online radionica** za provoditelje postupaka javne nabave.

Cilj ovoga projekta je što veći broj provoditelja postupaka javne nabave educirati na temu ZeJN, odnosno osposobiti provoditelje postupka javne nabave za uključivanje mjerila zelene javne nabave u tehničke specifikacije dokumentacije za nadmetanje.

Na ovaj način će i obveznici javne nabave potaknuti razvoj tržišta zelenih proizvoda i usluga u Republici Hrvatskoj. Ujedno putem zelene javne nabave tijela javne uprave doprinijeti će smanjenju svog okolišnog otiska i potaknuti niskougljični razvoj.

Predavačice za ovu temu su **Mirjana Čusek Slunjski i Manuela Licul Martinčić**, vrhunske stručnjakinje s višegodišnjim iskustvom u provođenju projekata zelene javne nabave.

Troškove online radionica snosi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i **programi usavršavanja su za sve polaznike besplatni.**

treninge izobrazbe iz područja javne nabave o mjerilima zelene javne nabave.

Treninzi izobrazbe su namijenjeni trenerima u javnoj nabavi i provoditeljima postupaka javne nabave te su izrađeni edukativni materijali – trening za trenere ZeJN i trening za

PROGRAM OBUKE ZA ZELENE JAVNE NABAVKE

UVOD U ZELENE JAVNE NABAVKE

STRATEŠKI ASPEKT, PROCENA POTREBA
I ANALIZA TRŽIŠTA

PRAVNI ASPEKT ZELENIH JAVNIH
NABAVKI

SISTEMI MENADŽMENTA ŽIVOTNOM
SREDINOM I ŽIVOTNI CIKLUS

CIRKULARNA EKONOMIJA I ZELENE
JAVNE NABAVKE

PAPIR ZA FOTOKOPIRANJE I GRAFIČKI
PAPIR

USLUGE I SREDSTVA ZA ČIŠĆENJE U
ZATVORENIM PROSTORIMA

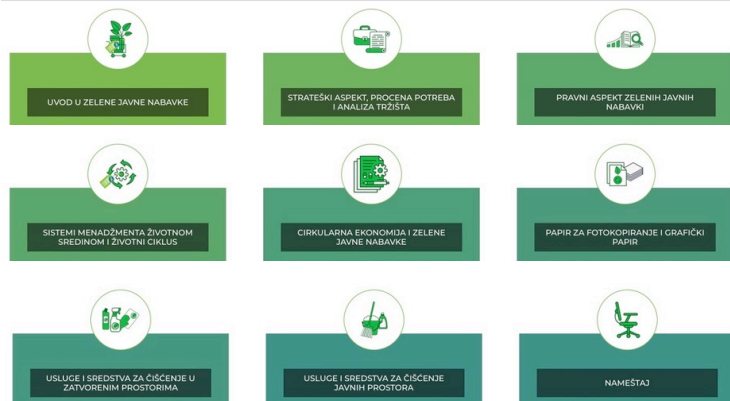
USLUGE I SREDSTVA ZA ČIŠĆENJE
JAVNIH PROSTORA

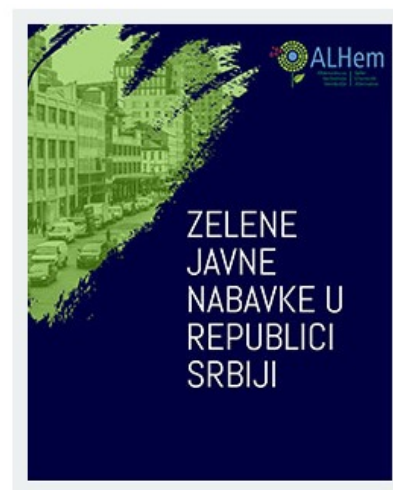
NAMEŠTAJ

PROGRAM OBUKE ZA ZELENE JAVNE NABAVKE

<https://zelenenabavke.alhem.rs>

ZELENE NABAVKE

ZELENE JAVNE NABAVKE predstavljaju proces u kojem javni sektor/naručioc nastoje da nabave dobra, usluge i radove sa smanjenim uticajem na životnu sredinu kroz njihov životni ciklus, u odnosu na dobra, usluge i radove koji bi inače bili nabavljeni, a koji imaju istu primarnu funkciju.

Prepoznato je da se kroz posvećen pristup nabavci i vođenjem računa, ne samo o inicijalnim troškovima za nabavljene dobra, radove i usluge, već i obraćanjem pažnje na uticaje koje oni imaju u različitim fazama životnog ciklusa, može doći do značajnih ušteda, smanjenih negativnih uticaja na životnu sredinu i pozitivnih uticaja na društvo.

BAZA ZNANJA

ZELENE JAVNE NABAVKE U REPUBLICI SRBIJI

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU POSTOJEĆIH KAPACITETA, DOSADAŠNJE PRAKSE I ZAINTERESOVANOSTI ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U SPROVOĐENJU ZELENIH NABAVKI U REPUBLICI SRBIJI

SMERNICE ZA ZELENE NABAVKE ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

VODIČ KRITERIJUM ZA ZELENE JAVNE NABAVKE

VODIČ KRITERIJUMI ZA ZELENE JAVNE NABAVKE - NAMEŠTAJ

VODIČ KRITERIJUMI ZA ZELENE JAVNE NABAVKE - PAPIR

VODIČ KRITERIJUMI ZA ZELENE JAVNE NABAVKE - RAČUNARI I MONITORI

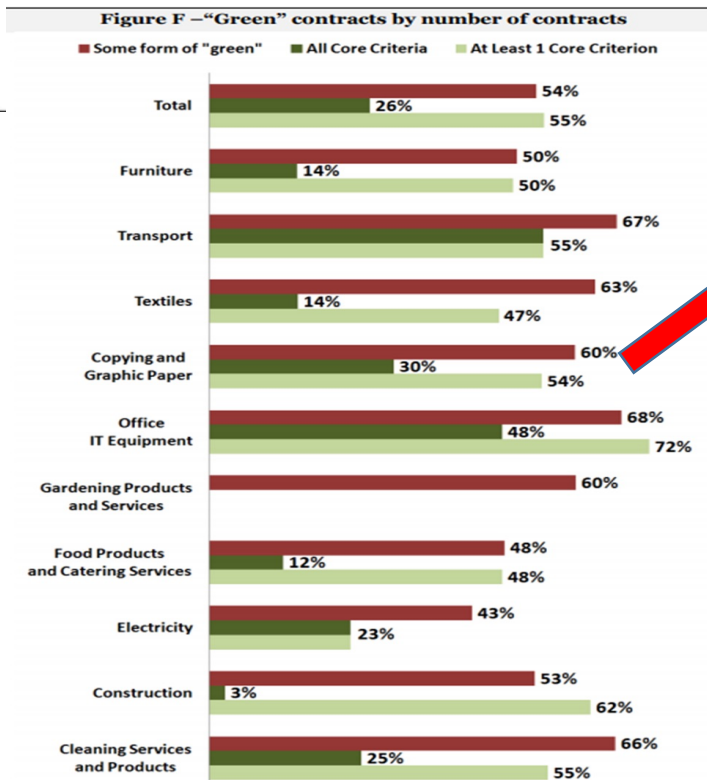
VODIČ KRITERIJUMI ZA ZELENE JAVNE NABAVKE - USLUGE I SREDSTVA ČIŠĆENJA

Da li je papir bio
jedan od
prioritenih
proizvoda za
primenu
kriterijuma ZeJN?

MJERE I AKTIVNOSTI ZA OZELENJAVANJE JAVNE NABAVE

U razdoblju od 2015. do 2017. godine, naglasak će biti na integriranju osnovnih mjerila ZeJN u postupke javne nabave, pogotovo u postupke nabave onih proizvoda koji su u ovom NAP ZeJN definirani kao **prioritetne skupine:**

papir za ispis i kopiranje,

motorna vozila,

električna energija,

usluge čišćenja,

telekomunikacijske usluge i usluge mobilne telefonije zajedno s uređajima,

uredska i informatička oprema.

NAP uspostavio ciljeve za ZeJN za **18** proizvoda za koje su u bili definisani kriterijumi u EU.

Obavezne ZeJN.

Ciljevi

Primena ZeJN nije bila obavezna, određeni ciljevi na nivou države.

Product / service group	National Targets*		
	2012	2013	2014
Copying and graphic paper	100%	100%	100%
Gardening Products and services	100%	100%	100%
Textiles	100%	100%	100%
Office IT equipment	100%	100%	100%
Cleaning products and services	80%	90%	100%
Transport	10%	20%	30%
Furniture	10%	20%	30%
Food and catering services	10%	20%	30%
Electricity	10%	20%	30%
Mobile Phones	10%	20%	30%
Combined Heat and Power	10%	20%	30%
Construction	10%	20%	30%
Thermal insulation	80%	90%	100%
Wall panels	80%	90%	100%
Hard floor coverings	10%	20%	30%
Windows, glazed doors and skylights	10%	20%	30%
Street lighting and traffic signals	10%	20%	30%
Road construction and traffic signs	10%	20%	30%

Table 1- Targets set out in the first National Action Plan

ISKORISTIMO MOĆ ZELENE KUPOVINE!

www.alhem.rs

www.facebook.com/alhem

office@alhem.rs

Događaj se realizuje u okviru projekta „Virtuelna baza znanja o zelenim javnim nabavkama u Srbiji“ koji se realizuje uz finansijsku podršku Balkanskog fonda za demokratiju, projekat nemačkog Maršal Fonda SAD i Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu, a koji sprovodi ALHem.

<https://zelenenabavke.alhem.rs>

Troškovi životnog ciklusa proizvoda

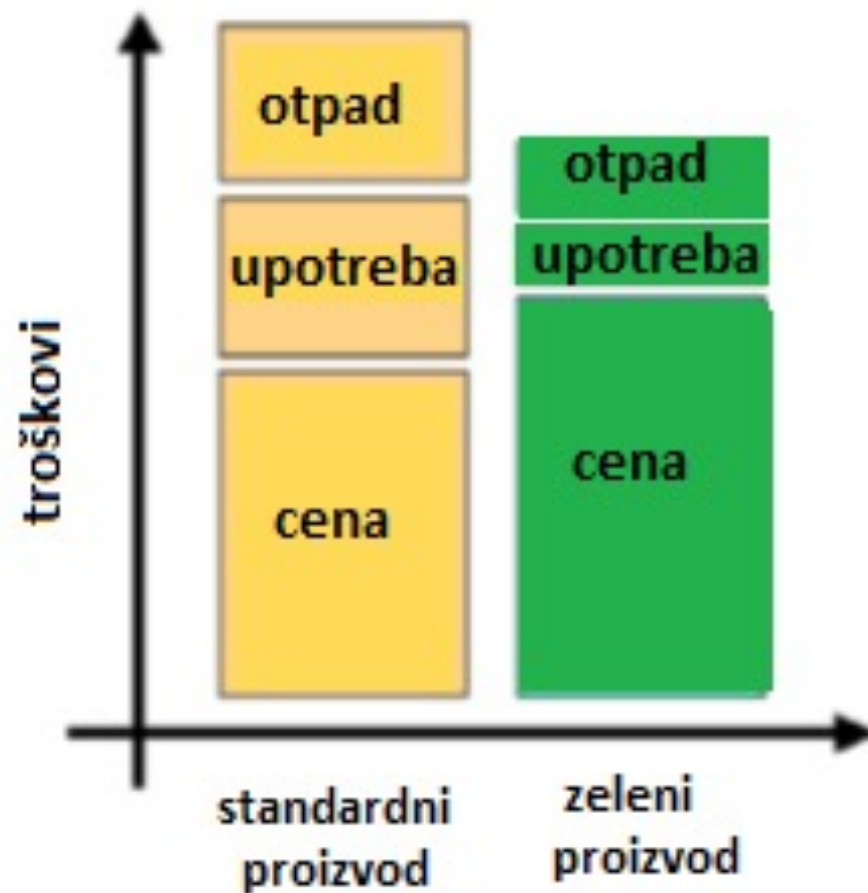

Foto (kasica): <https://www.pexels.com/photo/person-holding-coin-1602726/>

Ref.Kriterijumi za usluge čišćenja i sredstva za čišćenje

Implementacija ZeJN u brojevima

- Oko **55% ugovora** javnih nabavki u EU **uključuje najmanje 1 kriterijum** za zelene nabavke
- U oko **40% ukupne vrednosti ugovora** sprovedenih nabavki u EU su bili korišćeni kriterijumi za ZeJN
- Vodeće zemlje EU koje primenjuju ZeJN: Belgija, Danska, Finska, Holandija, Švedska, a u našem regionu Slovenija
- Evropska komisija je razvila do sada (jun 2021) **20 kriterijuma za ZeJN** (GPP criteria)

EU GPP kriterijumi

https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Translate this page

Environment

Home > Green Public Procurement >

Green Public Procurement

News and Events

About GPP

GPP Criteria

Background and approach

[EU GPP Criteria](#)

Process for setting criteria

Criteria development workplan

GPP Good Practice

Legal Framework

Policy Framework

GPP Advisory Group

National Action Plans

EU GPP criteria

The EU GPP criteria are developed to facilitate the inclusion of green requirements in public tender documents. While the adopted EU GPP criteria aim to reach a good balance between environmental performance, cost considerations, market availability and ease of verification, procuring authorities may choose, according to their needs and ambition level, to include all or only certain requirements in their tender documents.

Cleaning products and services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2018\)](#)

NEW Computers, monitors, tablets and smartphones

- [EU GPP criteria \(published in 2021\)](#)

Cleaning products and services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2018\)](#)

[bg](#) [cs](#) [es](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [fi](#) [it](#) [lt](#)
[lv](#) [hr](#) [hu](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#)

NEW Computers, monitors, tablets and smartphones

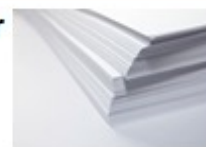
- [EU GPP criteria \(published in 2021\)](#)

Copying and graphic paper

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2008\)](#)

[bg](#) [cs](#) [es](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [it](#) [lt](#) [lv](#)
[hu](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [fi](#) [sv](#)

Data centres, server rooms and cloud services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2020\)](#)

[bg](#) [cs](#) [da](#) [de](#) [el](#) [en](#) [es](#) [et](#) [fi](#) [fr](#) [ga](#) [hr](#)
[hu](#) [it](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#)

Electrical and Electronic Equipment used in the Health Care Sector

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2014\)](#)

[bg](#) [cs](#) [es](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [hr](#) [it](#) [lt](#)
[lv](#) [hu](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [fi](#) [sv](#)

Electricity

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria \(published in 2012\)](#)

[bg](#) [cs](#) [es](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [it](#) [lt](#) [lv](#)
[hu](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [fi](#) [sv](#)

Food Catering services and vending machines

Furniture

- [Technical background](#)

